

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce **R. Č., ,** nar. x, trvale bytem x, zmocňujícího pro doručování JUDr. Kateřinu Větrovcovou, Jana Vaita 1051, 272 04 Kladno, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě na zrušení rozhodnutí vydaného žalovanou dne 10. 05. 2011, č. j. x, o převedení důchodových práv,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce je od 01. 12. 2006 úředníkem Evropských společenství (dále jen „ES“). Před tímto datem byl účasten od 01. 10. 1996 v českém systému důchodového pojištění a zaměstnavatelé za něj do tohoto systému odváděli pojistné. Dne 28. 11. 2008 žalobce požádal u Evropské komise na základě ustanovení článku 11 odst. 2 přílohy VIII Služebního řádu, o převod důchodových práv získaných v České republice. Tato žádost byla Evropskou komisí postoupena dne 27. 03. 2009 žalované.

Žalovaná vydala na základě žádosti žalobce dne 08. 02. 2011 rozhodnutí, č. j.x , kterým nabídla k převodu částku 523.584 Kč. Při výpočtu částky žalovaná postupovala podle vnitrostátní právní úpravy představované ustanovením § 105a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon

o důchodovém pojištění“), a § 2 nařízení vlády č. 587/2006 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropských společenství (dále jen „nařízení vlády č. 587/2006 Sb.“).

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne od 10. 05. 2011, čj. x (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítla a současně potvrdila rozhodnutí ze dne 08. 02. 2011. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce ke Krajskému soudu v Praze dne 12. 05. 2011 žalobu, v níž se domáhal jeho zrušení.

Žalobce ve své žalobě, shodně jako v námitkách uplatněných v rámci předchozího správního řízení namítal, že vypočtená částka důchodových nároků, jež byla nabídnuta k převodu, je podle něj v rozporu s požadavky práva EU, přičemž žalovaná se s touto skutečností nevypořádala ani na základě podaného opravného prostředku. Žalobce konkrétně namítal, že výpočet zakotvený ve vnitrostátních předpisech odporuje ustanovení článku 11 odst. 2 přílohy VIII Služebního řádu ve spojení s čl. 10 Smlouvy o založení Evropských společenství (nyní čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii ve znění Lisabonské smlouvy). Žalobce uvedl, že před účinností nařízení Rady č. 723/2004, tj. před 01. 05. 2004, umožňoval služební řád členským státům nabídnout k převodu buď pojistně-matematickou protihodnotu důchodových nároků, nebo jejich paušální odkupní hodnotu. Po tomto datu (tj. i v případě žalobce) však měla být k převodu nabídnuta kapitálová hodnota nároků. Výpočet zakotvený v příloze nařízení vlády č. 587/2006 Sb. je však podle žalobce založen na výpočtu jakési teoretické hodnoty, která nemůže být kapitálovou hodnotou nároků. V případě žalobce je totiž jejím výsledkem částka odpovídající pouze 48,26 % objemu pojistného (1.084.922,05 Kč), které bylo za žalobce do českého důchodového systému odvedeno[1]. Žalobce dodal, že kapitálová hodnota nároků na důchod by se měla blížit celkové částce uhrazeného pojistného či dokonce ji přesahovat. I pokud by bylo přípustné vyčíslit nárok metodou stanovení pojistně-matematického ekvivalentu, nesmí se vypočtený nárok lišit od částky zaplaceného pojistného takovou měrou, jako tomu je v jeho případě. Připuštěním takového výsledku by podle žalobce došlo k porušení zásady rovného zacházení, kdy úředníci ze států, jež převádějí paušální odkupní hodnotu nároků, by byli systematicky zvýhodňováni oproti úředníkům ze států, které užívají metodu stanovení pojistně-matematické protihodnoty.

Zcela konkrétně pak žalobce napadal skutečnost, že žalovaná při výpočtu jeho důchodových nároků nepřihlížela k době, po niž trvala jeho účast v důchodovém systému ES, tj. k období od 01. 12. 2006 do 28. 11. 2008 (den podání žádosti). Tento postup (upravený v ustanovení § 2 odst. 2 větě druhé nařízení č. 587/2006 Sb.) podle žalobce odporuje závěrům Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“) vyjádřeným v rozsudku ze dne 16. 12. 2004, Gregorio My proti Office national des pensions (ONP), C – 293/03, a potvrzeným v usnesení ze dne 09. 07. 2010, Luigi Ricci a Aduo Pisaneschi proti Instituto nazionalle della previdenza sociale (INPS), spojené věci C – 286/09 a C – 287/09.

Kromě námitek napadajících rozpor české právní úpravy a postupu žalované s evropským právem žalobce ještě namítl, že napadeným rozhodnutím byl porušen ústavní pořádek ČR, především čl. 30 Listiny základních práv a svobod, podle kterého mají občané právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří s tím, že odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/07.

[1] jde o částku vypočtenou soudem - žalobce uváděl částku 1.124.633,40 Kč odpovídající 46,5 % odvedeného pojistného, vycházejíc ze sazby pojistného 28 %; v období 1996-2003 však sazba pojistného činila jen 26 %

Žalovaná námitce neslučitelnosti české právní úpravy s právem EU oponovala tvrzením, že k návrhu nařízení vlády č. 587/2006 Sb. měla Evropská komise možnost uplatnit své námitky a tyto námitky také vláda v přijatém textu nařízení v plném rozsahu zohlednila. Použití metody pojistně-matematické protihodnoty mělo být přitom České republice Evropskou komisí přímo doporučeno, a proto podle žalované nemůže být namítán rozpor této metody s ustanoveními práva EU. Stejně tak skutečnost, že při výpočtu výše důchodových nároků žalobce nebyla zohledněna doba jeho účasti v důchodovém systému ES, vyplývá přímo z ustanovení nařízení vlády č. 587/2006 Sb. zohledňujícího připomínky Evropské komise. Ze skutečnosti, že právo EU v oblasti sociálního zabezpečení je založeno pouze na principu koordinace národních právních úprav, nikoliv jejich harmonizace, vyplývá logicky i důsledek v podobě odlišné situace úředníků EU pocházejících z různých členských zemí. Žalovaná proto odmítla, že by její postup bylo možné označit za diskriminační.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud se nejprve zabýval tvrzeným rozporem napadeného rozhodnutí s čl. 30 Listiny základních práv a svobod. Této námitce soud nepřisvědčil. Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 8/07, na který žalobce odkázal, sice zrušil § 15 zákona o důchodovém pojištění, který byl použit i při výpočtu výše důchodových práv žalobce, nicméně vykonatelnost tohoto nálezu byla odložena do 30. 9. 2011 s tím, že do té doby má být toto ustanovení nadále aplikováno (bod 99 nálezu). Jeho aplikace je sice pro žalobce nepříznivá, nicméně byla učiněna zcela v souladu se shora uvedeným nálezem Ústavního soudu. Žalovaná proto v projednávané věci nikterak nepochybila, argumentaci žalobce v tomto směru nepovažuje soud za důvodnou.

Další námitky žalobce směřovaly na rozpor české vnitrostátní úpravy s evropským právem, a to pokud jde o použití metody pojistně matematické protihodnoty při stanovení výše převáděné částky obecně, poté specificky pokud jde o konkrétní řešení zvolené Českou republikou a konečně též o otázku, zda má být žalobci započtena doba, po niž trvala jeho účast v důchodovém systému ES, tj. k období od 01. 12. 2006 do 28. 11. 2008 (den podání žádosti).

S ohledem na to, že v případě shora uvedených námitek bylo třeba provést výklad evropského práva, který nebyl ani *acte claire* ani *acte eclaire*, postupoval soud podle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie a položil Evropskému soudnímu dvoru následující otázky:

1. Jak je třeba rozumět pojmu „kapitálová hodnota nároků na důchod“ obsaženému v čl. 11 odst. 2 přílohy VIII nařízení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků Evropských společenství a pracovní řád ostatních zaměstnanců Společenství, ve znění nařízení Rady č. 723/2004 (dále jen „Služební řád“)? Zahrnuje tento pojem výši důchodových nároků stanovenou jak formou pojistně-matematické protihodnoty, tak i formou paušální odkupní hodnoty ve smyslu čl. 11 odst. 2 přílohy VIII Služebního řádu, ve znění před účinností nařízení Rady č. 723/2004, nebo je třeba jej ztotožnit jen s jedním z těchto pojmů, a pokud nikoliv, čím se od těchto pojmů liší?

2. Brání čl. 11 odst. 2 přílohy VIII Služebního řádu, ve spojení s čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, ve znění Lisabonské smlouvy, použití metody výpočtu důchodových nároků upravené v § 105a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a v nařízení vlády č. 587/2006 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropských společenství? Je v této souvislosti relevantní okolnost, že tato metoda výpočtu vede v konkrétním případě ke stanovení výše důchodových nároků nabídnutých k převodu do důchodového systému EU ve výši nedosahující ani ½ objemu úředníkem uhrazených příspěvků do národního důchodového systému?

3. Je třeba rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C – 293/03 Gregorio My proti Office national des pensions (ONP) vykládat v tom smyslu, že pro účely výpočtu hodnoty důchodových nároků převáděných do důchodového systému EU pojistně-matematickou metodou závislou na délce pojištění musí být do osobního vyměřovacího základu započteno i období, v němž byl přede dnem podání žádosti o převod důchodových nároků již úředník EU účasten v důchodovém systému EU?

Na shora uvedené otázky odpověděl Evropský soudní dvůr rozsudkem ze dne 5. 12. 2013 sp. zn. C-166/12 následovně:

1) Článek 11 odst. 2 přílohy VIII nařízení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků Evropských společenství a pracovní řád ostatních zaměstnanců Společenství a kterým se zavádějí zvláštní opatření dočasně použitelná na úředníky Komise, ve znění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 723/2004 ze dne 22. března 2004, musí být vykládán v tom smyslu, že členský stát může stanovit výši kapitálové hodnoty nároků na důchod na základě metody pojistněmatematické protihodnoty, metody paušální odkupní hodnoty nebo i na základě jiných metod, za předpokladu, že částka, která má být převedena, materiálně představuje důchodové nároky vzniklé na základě dřívějších činností dotyčného úředníka.

2) Článek 11 odst. 2 přílohy VIII nařízení č. 259/68, ve znění nařízení č. 723/2004, a čl. 4 odst. 3 SEU musejí být vykládány v tom smyslu, že nebrání použití takové metody výpočtu kapitálové hodnoty důchodových nároků vzniklých na základě dřívějších činností, jako je metoda upravená v českých právních předpisech, a to ani tehdy, pokud tato metoda vede k tomu, že částka kapitálové hodnoty, která má být převedena do důchodového systému Unie, nedosahuje ani poloviny objemu příspěvků uhrazených úředníkem a jeho bývalým zaměstnavatelem do vnitrostátního důchodového systému.

3) Článek 11 odst. 2 přílohy VIII nařízení č. 259/68, ve znění nařízení č. 723/2004, a čl. 4 odst. 3 SEU musejí být vykládány v tom smyslu, že pro účely výpočtu výše kapitálové hodnoty důchodových nároků vzniklých ve vnitrostátním důchodovém systému, která má být převedena do důchodového systému Unie, není namístě přihlížet k období, v němž byl již úředník účasten v posledně uvedeném systému.

Ze shora uvedeného rozsudku Evropského soudního dvora, jehož právní názor je pro soud závazný, jednoznačně plyne, že 1) pojistně matematická protihodnota je eurokonformní metodou pro stanovení výše nároku na důchod, že 2) konkrétní metoda výpočtu zvolená Českou republikou není v rozporu s evropským právem, a že 3) při výpočtu důchodových práv se nepřihlíží k období, kdy byl žalobce již účasten v důchodovém systém EU.

Argumentace žalobce tak byla Evropským soudním dvorem zcela vyvrácena, a proto ani soud je neshledal důvodnými.

Vzhledem k tomu, že žaloba není důvodná, postupoval soud podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. a žalobu zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady s ohledem na ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. nepřísluší.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 19. srpna 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová